

CrommelinJournal

Mieux vaut quitter patrie que foi

Van de voorzitter

Geachte en gewaardeerde lezer van het Crommelin Journaal,

Voor u ligt weer de nieuwste versie van het Crommelin Journaal. Dat heeft helaas even geduurd – redenen daarvoor zijn een scala aan oorzaken, wat eigenlijk teveel om op te noemen is. Maar de hoofdreden is tijd: de belangrijkste deelnemers/schrijvers aan het Journaal zijn allemaal druk. In het prioriteitenlijstje komt het vrijwilligerswerk niet altijd bovenaan uit, helaas.

Maar de activiteiten zijn weer opgestart, en dat gebeurt op meerdere fronten: niet alleen bij het Journaal maar ook bij een nieuwe reünie die georganiseerd wordt! Voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang, en we hopen daar binnenkort meer over te kunnen delen. Wat we al wel kunnen delen (en dat zal verderop in dit Journaal nogmaals gebeuren) is de datum: Zondag 25 mei 2025. Please Save The Date, voor zover dat nog niet gebeurd was.

In de afgelopen jaren is er weer het een en ander gebeurd. Een wat mij betreft noemenswaardig feit wat later in dit Journaal ook nog aan bod komt is de – geplande – ondergang van de USS Crommelin, ons “familiefregat”, genoemd naar de 5 gebroeders Crommelin uit Alabama. Na haar periode van actieve dienst dienen sommige marineschepen blijkbaar als oefendoelwitten voor de rest van de vloot. U kunt een artikel over haar ondergang lezen in dit Journaal, met daarin links naar diverse Youtube-clips die beelden hiervan tonen.

Grappig: de meeste schepen zinken na een paar uur. De USS Crommelin was koppig en hield het 8 uur vol. Of dat iets zegt over het familie-karakter laat ik aan de lezer over... 😊

Veel leesplezier, en hopelijk tot op de reünie!

Michiel Crommelin
Voorzitter Crommelin Bestuur

Colofon

Crommelin Journaal
redactie@crommelin.org

Lay-out
Julie Crommelin

Hoofdredactie
Michiel Crommelin

Overige medewerkers
Nina Crommelin
Walter Crommelin

From the Chairman

Respected and appreciated reader of the Crommelin Journal,

Before you lies the newest version of the Crommelin Journal. It took a while – reasons are diverse, arguably too many to mention. But the root cause is time: the most important contributors/writers of the Journal are all busy. In the list of priorities, sometime the volunteer work does not come out on top.

But all activities have resumed, and that is happening on multiple fronts: not just at the Journal but also with a new family reunion that is being put together! Preparations for this are underway, and we hope to be able to share more on this soon. What we can share, however (and that will happen again further in this Journal) is the date: Sunday the 25th of May, 2025. Please Save The Date, if that didn't already happen.

In the past years, lots of things have happened. A for me memorable fact what will be mentioned in this Journal as well is the – planned – downfall of the USS Crommelin, our “family frigate”, named after the 5 brothers Crommelin from Alabama. After their periods of active service, some marine vessels apparently serve as target practice for the rest of the fleet. You can find an article about her sinking in this Journal, including various Youtube links to clips of this day.

Funny: most ships sink within a few hours. The USS Crommelin was stubborn and lasted 8 hours. If that's a nice analogy to the family character itself is a conclusion that's left to the reader... 😊

I wish you a lot of fun reading this Journal, and hope you to see you at the reunion!

Michiel Crommelin
Chairman Crommelin Foundation

Colofon

Crommelin Journaal
redactie@crommelin.org

Lay-out
Julie Crommelin

Hoofdredactie
Michiel Crommelin

Overige medewerkers
Nina Crommelin
Walter Crommelin

Inhoudsopgave

The end of the USS Crommelin	5
Familiereünie september 2022	7
Uitnodiging Crommelin Familie Reünie	8
Routebeschrijving Antropia	9
En familie	10
Oproep bestuursleden/medewerkers	11
Website spotlights	12
Spoorwegaanleg door Delft	21
In Memoriam	22

The end of the USS Crommelin

As we all know the USS Crommelin, a Perry class destroyer, serving in the United States Navy, was named after five brothers from Wetumpka, near Montgomery, Alabama.

She was built by Todd Pacific Shipyards, Seattle, Washington.

Commissioned: June 18, 1983
Decommissioned: October 26, 2012
Home port: Pearl Harbour.

Crommelin was decommissioned at a ceremony in Pearl Harbor, 26 October 2012.

USS Crommelin (FFG-37)

CDR. Charles Laurence Crommelin

LCDR. Richard Gunter Crommelin

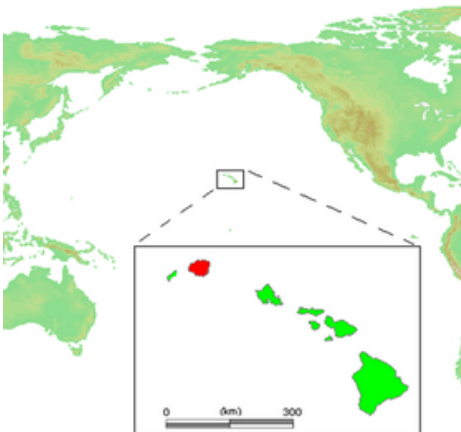
VADM. Henry Crommelin

RADM. John G. Crommelin III

Capt. Quentin C. Crommelin

Crommelin's last contribution was as a SINKEX target ship during the major multi-nation naval Exercise RIMPAC 2016.

Crommelin succumbed to multiple hits from other SINKEX participants and sank later in the evening on 19 July 2016. Crommelin's final resting place is about 55 nautical miles north of the island of Kauai, Hawaii.

During World War 2 the TIME magazine called the five brothers

"The Indestructibles"

During the SINKEX she seemed indeed "Indestructible" (or stubborn, as might also be somewhat appropriate for the family), as you can see on a number of YouTube movies.

Tough Warship USS Crommelin Refuses To Die During ... - YouTube	10.03
SINKEX of USS Crommelin During RIMPAC - YouTube	11.04
Sinking A Navy Frigate With Missiles And Torpedoes - YouTube	09.16
Sinking USS Crommelin With Poseidon & Harpoon Missile ... - YouTube	06.50

“THE BEST WARSHIPS WEEVER HAD, ARE NOTTHOSE WE USEDIN COMBAT, BUT
THOSEWHICH SERVED THEIRTIME IN PEACE”.

Admiral [Hyman George Rickover](#) at the commissioning of the USS Nimitz (CVN 68), 1975.

Familiereünie september 2022

Groepsfoto reünie van links naar rechts/Group photo from left to right:
Coen Sandberg, René Cr., Lous Cr., Phine Cr., Adriana Cr., Elseous Cr., Robert Cr., Dies Donker, Sophie Donker, Ank Gualtherie van Weezel, Hans Gualtherie van Weezel, Elizabeth Bunce, Emma Hunt, Samson Hunt, Michiel Cr., Reinhard Cr., Marielou Sandberg Cr., Ellen Cr.-Linger, Adrienne van Wickevoort Cr., Chris Enklaar, Mariad Cr., Elske Cr.-Van Dijken, Jeroen Cr., Loukie Cr., Bernhard Wickevoort Cr., Edo Cr., Edmund Bell, Liesbeth Cr.

Uitnodiging Crommelin Familie Reünie

Lieve familieleden,

Van harte nodigen wij u uit voor de dertiende familiereünie op zondag 25 mei 2025 ter locatie van Antropia in Driebergen-Zeist.

We ontvangen u, jong en oud, graag van 12.00 tot 16.00 uur, genoeg tijd om onder het genot van een hapje en een drankje elkaar te ontmoeten en te spreken. Voor de kinderen zijn er wat leuke activiteiten aanwezig. We gaan er wel van uit dat de ouders verantwoordelijk blijven voor hun kroost.

Nog enkele details voor deze dag:

Adres : Ionagebouw, Hoofdstraat 8, 3972 LA Driebergen-Rijsenburg

Let Op: Navigeren naar P+R Station Driebergen AUB! Stationsweg 15B, 3972 KA Driebergen-Rijsenburg (zie ook bijgevoegde routebeschrijving)

Parkeren : P+R Station Driebergen

Openbaar vervoer : NS Station Driebergen-Zeist

Geen vervoer: mocht u een vervoersprobleem hebben, belt u ons dan voor overleg. Wellicht dat u met iemand kunt meerijden.

Kosten : 20,00 euro per persoon / 10 euro voor kinderen

Graag bij binnenkomst betalen of vooraf via:

IBAN: NL71 RABO 0383 7910 14 Swift of BIC code: RABONL2U t.n.v.

Foundation Family Crommelin

Aanmelden: voor 1 mei 2025 naar jcrommelin@gmail.com

Kinderen graag met leeftijd vermelden.

We hopen u in groten getale op 31 mei bij Antropia te mogen begroeten.

Hartelijke groet,

Namens het bestuur van de Crommelin Stichting en het organiserend comité,

Jeroen Crommelin

(secretaris)

Routebeschrijving Antropia

Antropia ligt direct naast het vernieuwde station Driebergen-Zeist, dus reist u vooral met de trein of bus!

Bezoekers die met de auto reizen, kunnen terecht in de gloednieuwe, energieneutrale Q-Park P+R station Driebergen-Zeist.

Antropia, Cultuur- en Congrescentrum
Landgoed de Reehorst
Hoofdstraat 8 (navigatie: Stationsweg 15B)
3972 LA Driebergen
0343-531818
www.antropia.nl

Adres parkeergarage

Q-Park P+R Driebergen Zeist, Stationsweg 15B, 3972 KA Driebergen-Rijsenburg

Routebeschrijving

U kunt navigeren naar Stationsweg 15B (oud navigatiesysteem: Oude Stationsweg 13).

Vanuit Utrecht

- Volg de A12 richting Arnhem en neem afslag 20 Driebergen/Zeist.
- Onderaan de afrit linksaf richting Zeist.
- Volg de borden P+R Driebergen-Zeist. Na ca. 1 kilometer linksaf slaan, vóór het viaduct.
- De P+R garage ligt even verder aan uw linkerhand.

Vanuit Arnhem

- Volg de A12 richting Utrecht en neem afslag 20 Driebergen/Zeist.
- Onderaan de afrit rechtsaf richting Zeist.
- Volg de borden P+R Driebergen-Zeist. Na ca. 1 kilometer linksaf slaan, vóór het viaduct.
- De P+R garage ligt even verder aan uw linkerhand.

Vanuit Zeist

- U rijdt de Driebergseweg af en slaat na het station, direct ná het viaduct, rechtsaf.
- De P+R garage ligt even verder aan uw linkerhand.

Parkeergarage

U rijdt de parkeergarage binnen en uw kenteken wordt automatisch geregistreerd. Let op, bij het binnengaan van de parkeergarage ontvangt u géén kaartje. Na afloop betaalt u bij de slagboom met uw betaalpas. Er geldt een maximum dagtarief van € 7,08 per auto. De P+R garage heeft beschikking over 10 elektrische oplaadpunten op de eerste verdieping. Na het parkeren loopt u de garage uit naar rechts het voetpad op en volgt u de bordjes Antropia. (U ziet rechts Landgoed De Reehorst al liggen).

Leveranciersingang/ mindervaliden

Bent u slecht ter been, dan kunt u gebruik maken van één van onze 2 gehandicaptenparkeerplaatsen voor de deur. In dit geval gebruikt u de leveranciersingang direct links naast de parkeergarage (ook Stationsweg 15B of Oude Stationsweg 13) en volgt u de weg naar Antropia tot aan de hoofdingang. Mocht u (onderweg) vragen hebben, dan kunt u contact opnemen: 0343 – 53 18 18. Graag tot ziens bij Antropia!

GEBOREN

Bonne Simon Tibbe Berkelbach van der Sprenkel

Florentine Berkelbach van der Sprenkel
Lútsen de Vries
Trotse zus Lokke
Amsterdam, 19 augustus 2024

Geboren op 19 augustus 2024: Bonne Simon Tibbe Berkelbach van der Sprenkel
Ouders: Florentine Berkelbach van der Sprenkel en Lútsen de Vries

Jaap Cr. (vader Gulian, Mariad, etc.) was volle neef van Tante Nora, die trouwde met Oom Deodaat Berkelbach van der Sprenkel.

Kleinkind via achternaam-(keuze ouders) aanpassing van Robert Berkelbach van der Sprenkel en Antoinette.

Zijn dochter en d'r man besloten deze dochter Berkelbach van der Sprenkel te noemen.

Oproep bestuursleden/medewerkers

De Crommelin stichting/Crommelin Foundation is een non-profit organisatie die gerund wordt door vrijwilligers. Er is altijd ruimte voor nieuwe menskracht.

Hierom zijn wij op zoek naar:

- Een secretaris (bestuur)
- Redacteuren voor het Crommelin Journaal,
 - Inhoudelijk
 - Lay-out
- Webmaster(s) voor de website

Voor alle functies geldt dat de belasting op jaarbasis zeer beperkt is: denk aan ongeveer 12 uur per jaar. Mocht er interesse zijn, dan kunt u dit aangeven bij het bestuur of via info@crommelin.org.

Bij voorbaat dank!

Bestuur Crommelin Stichting

The Crommelin foundation is a non-profit organization that is powered by volunteers. We always have room for new (hu)manpower.

For this reason, we are actively looking for:

- A secretary (board)
- Journalists for the Crommelin Journal,
 - Writers
 - Lay-out
- Webmaster(s) for the website

For all tasks involved, please note that the burden is very limited: probably around 12 hours per year. If you are interested, please ask a member of the board or send a mail to info@crommelin.org.

Thank you in advance!

Crommelin Foundation Board

Website spotlights

Lees de uitgebreide artikelen op <https://www.crommelin.org/Journal/Spotlight14/Spotlight14.htm>

Dear reader,

Daniel Crommelin is an ancestor to whom many family members today are related. Miff Crommelin has begun a fanciful account of his life and times combining true historical elements with pure fantasy. An excerpt of the first chapter (6 pages) is presented here for your amusement.

You can find all the first chapters through this link: [Spotlight14](#)

Miff Crommelin

The Huguenot

...a tale about a French family during a time of religious persecution

Chapter 1: The 'Way of Exiles'

"How can a brother-in-law also be one's father-in-law?" he asked himself groggily as his eyes began to focus on the vast flax fields outside his bedroom window. Daniel Crommelin, a 28 year-old banker from Paris, was residing temporarily in the guest cottage owned by Pierre Testart, his brother-in-law - soon also to become his father-in-law. The surroundings were familiar to him because he too had been born and raised in this Protestant quarter of Saint Quentin, situated along the Somme River on the northern frontier of France close to what is today Flanders or Belgium. The mist on the promontory of St. Quentin was beginning to make way for a perfectly clear and sunny day. "A splendid start to an important day," mused Daniel as he quietly contemplated how his uncomplicated life might forever be changed by what would transpire between now and sunset. Would he still be able to do his 'own thing' or would matrimony put a damper on his customary care-free life? One positive development would be that he would soon have a warm body lying next to him to help ward off the chill of winter nights. Flax was the engine that drove the economy in this northern region of France. Pretty fields of blue blossoms produced the flax that was skilfully harvested, dried, bleached, and woven into the costly clothing, table linen and drapery that adorned Europe.

Born with a silver spoon in his mouth, Daniel was one of nine children of Jean Crommelin and Rachel Tacquelet who had survived into adulthood. There were six others who didn't, and he was sibling No. 13. His parents, Jean and Rachel, owned the Crommelin Linen Works which gave so much prosperity and employment to his native land. Virtually every other merchant and business in town earned its livelihood in some way through its connection with the linen industry. St. Quentin was, in effect, a company town and his father, now deceased, had owned the company.

Since then, ownership of the family business had transferred to sibling No. 10, his older brother Jacob, as a wedding present from his mother upon Jacob's marriage to Elisabeth Testart in 1663. She was an older sister of the girl he would be marrying today in about four hours time. Like many young men who never lacked for money while also having few responsibilities, Daniel had developed a taste for the finer things in life. He had also cultivated a sense of entitlement. Although he had refined tastes, his demeanor was humble enough, almost to the point of appearing poor, slovenly and downtrodden. People who didn't know Daniel would be more inclined to feel sorry for him and want to offer him a job rather than expect him to offer them one! Having lived footloose and fancy free for many years he had finally succumbed to the pleadings of his parents to undertake some worthwhile endeavour. Daniel decided to investigate banking as a career and duly went to Paris to learn the trade at Rondeau Bank near 'Les Halles', a busy market square in the center of the city. He reasoned that at least he would be able to earn a tidy income without having to work too hard. Another step in his transformation from a shiftless individual to a grown-up, responsible family man would be taking place today and he had mixed feelings about that too.

So, who was Anne Testart, his bride-to-be? No surprises here. She was none other than plain old, auburn-haired Anne Testart, the young playmate who Daniel had known from childhood. She was nearly four years younger than himself but while he was away in Paris during the last three years she had spent her time productively developing into a rather attractive young woman with a decidedly firm spirit and singleness of mind. Anne Testart was the youngest daughter of Pierre Testart and Catherine Bossu.

Marie, Elisabeth, and Anne Testart, were the only children of Pierre Testart and Catherine Bossu. Marie, the oldest, happened to be the last one to marry. She married Pierre Villette in 1683. Meanwhile Elisabeth had married Daniel's older brother, Jacob, in 1663 at which time his mother, Rachel Tacquelet, now widowed, turned over to him management of the Crommelin Linen Works. This was quite a responsibility for a 21 year-old man with no real business acumen or managerial skills. In fact, he was a lacklustre theology student studying for the ministry in Rouen before being counseled by an uncle, Francois de Coninck, to quit wasting his time trying to become a pastor. He couldn't even take correction from his instructors. Jacob went to Holland to sort himself out but then in 1659 news came that his father, Jean Crommelin, had died at age 56. He then hurried back to Saint Quentin to see what he could do to assist in the family business.

Brother Jean (sibling No. 8), had been groomed by their father to inherit the linen works but he died at age 23 in Rouen, France, following a bout of pneumonia in 1662 while visiting his sister, Catherine (sibling No. 5). When she learned of Jean's illness, Rachel Tacquelet rushed to Rouen from St. Quentin to nurse her son but it was too late. The young man died in his mother's arms and she was devastated. This was at a time when Huguenots still had the luxury of burying their dead in their own private cemetery in a north-east corner of the walled city of Rouen, not far from the city's moat and ramparts. Jean was laid to rest on September 13, 1662 according to the registry of the temple at Quevilly that served Rouen.

So, who would run the family business now? Two older brothers, Louis (sibling No. 1) and Abraham (sibling No. 4), had no interest which is fortunate because Louis died years before in 1669 while Abraham died just the previous year in 1673. Another sister, Marie Crommelin (sibling No. 2), had married Daniel de la Chambre and had several children by him but she died at Rouen in 1660 during childbirth. Therefore of the four remaining children, Catherine, Jacob, Daniel and Esther (sibling No. 14) it was a good thing that Jacob had assumed command of the Crommelin Linen Works years earlier. Now, after today's wedding on October 28, 1674, Daniel would be married to Anne Testart, sister of Elisabeth - two brothers married to two sisters.

Both brothers would have the same father-in-law, namely Pierre Testart. He was a rotund, balding, good-natured individual with a twinkle in his eye - a veritable patriarch who would go on to have 16 children by three wives over a period of 35 years. He was a successful linen merchant, and a devout French Protestant Calvinist - a true model 'Huguenot'. However, his first wife, Catherine Bossu, the mother of the two sisters who married the Crommelin brothers, died relatively young so Pierre Testart had married a second time to Rachel Crommelin (sibling No. 6) - an older sister of both Jacob and Daniel. Besides being their father-in-law, this also made him a former brother-in-law to both boys!

Then when Rachel died giving birth to Pierre's seventh child, Pierre Testart married a third time to Anne Baullier and had a third batch of children through her! This last wife had the arduous task of raising children by Rachel Crommelin as well as her own brood in the same way that Rachel had raised the children of Pierre's first wife, Catherine Bossu. In other words, Daniel's older sister, Rachel, had played an important role in raising Anne Testart, the little beauty that he was about to marry on this crisp fall day.

Anne Testart was at once a bratty playmate, cousin, sister-in-law, and a soon-to-be wife! And that's how Pierre Testart could be a former brother-in-law and also a father-in-law to both Jacob and Daniel Crommelin. It may sound convoluted but that's how relationships were amongst the Huguenot communities. Protestants were a marginalized, if not persecuted minority in largely Roman Catholic France. If they could afford it they established their own enclaves or districts in cities where they could socialize in safety and comfort, and also have a Protestant school in which to educate their children. This is how it was in St. Quentin. The Sainte-Catherine district was the 'upper class' neighbourhood where the wealthier Protestants raised their families. This is where rich merchants such as the Joncourts, Seruriers, Testarts and Crommelins lived. All were Protestants. There was a great deal of intermarriage amongst relatively few prominent Protestant families and even cousins married each other for the sake of inheritances and religious beliefs. Protestants also had a better work ethic. They tended to be more industrious, more entrepreneurial, more inclined to industrial and artisan work such as weaving, paper making, silk weaving, silverware and glassware rather than being simple farmers. They were greater risk-takers and consequently generally more prosperous.

Meanwhile their Roman Catholic counterparts venerated a large number of saints, many of whom were to be celebrated on their own special day. Consequently these frequent holidays interfered with the production schedules of Huguenot bosses who were the principal captains of industry. Exasperated foremen would ask their bosses how they were expected to meet delivery commitments when production had to cease or slow down whenever the Catholic contingent failed to show up because they were busy at home celebrating another saint. Sometimes it seemed like there were more holidays in a year than work days! For their part the Catholics were often irritated, feeling like second class citizens, when they saw the wealthier Huguenots driving around in lavish coaches with their coats-of-arms proudly emblazoned on their carriages. Under King Louis XIV many royal decrees were weighted in favour of Catholics. Even public cemeteries were for the exclusive use of Catholics while Protestants had to bury their dead furtively in private gardens with no memorials of any kind or inevitably risk a riot. When wealthy Samuel Crommelin, son of Pierre Crommelin (one of Daniel's father's two brothers), decided to memorialize his father with a gravestone and epitaph that mentioned the deceased's anticipation of eternal life in heaven, this inscription caused a huge stir in St. Quentin. After all, wasn't it common knowledge that only Catholics were qualified to go to heaven?! Thereafter no Protestant was allowed to be buried in a public cemetery and every funeral would be done early in the morning by one person only in a private garden, and no memorial was to be left to mark where the deceased were buried. Orchards became burial grounds. Yet in spite of their religious discrimination the Catholics continued to pay grudging respect to the Huguenots of St. Quentin because they had established the businesses that forged their common livelihood and prosperity. One Crommelin family member even served two successive terms as mayor of St. Quentin - something that was unheard of!

But now Daniel had other things on his mind. Never early for an appointment, he thought he should make an extra effort to be on time for his wedding which would be celebrated according to the prescribed marriage ceremony that was followed by the nearest Huguenot Temple which, for the people of St. Quentin, happened to be at Lehaucourt.

Even the term 'temple' was used to distinguish the Protestant house of worship from a Roman Catholic church since only Catholics were allowed to use the term 'church'. Lehaucourt was a village four miles north of St. Quentin. It served the needs of all the Protestants in this region of Picardy. The temple at Lehaucourt was where all the rites of passage - baptisms, deaths and marriages - were duly performed and recorded for posterity in the church registers. This temple, like all the other temples in France, owed its existence to the Edict of Nantes that was promulgated in 1598 by the French King Henri IV, a Protestant. In an attempt to curb the constant conflict between the Catholics and Protestants, this edict gave limited freedom of worship to Huguenots and allowed them to have a few churches or 'temples' at a select number of large cities in France. The temple, however, had to be at least 6 leagues outside the city.

The nearest temple for Paris was at a sleepy town called Charenton while Quevilly Temple served the Protestant population of Rouen. Similarly the temple at Lehaucourt served the Protestants of St. Quentin.

Pierre Testart's guest cottage looked prim and proper for the occasion. His maid had thoughtfully placed a vase of fresh flowers in the windows and kitchen table and she would prepare the marriage bed with fresh sheets and scented flowers once Daniel had left for Lehaucourt. Even the outside privy sported a garland of flowers above the door. "A nice touch," thought Daniel. "I'm glad I thought of it!" What lay ahead was a two-hour drive over the "Way of Exiles" - the local name for the rutted road linking St. Quentin and Lehaucourt - the road used by the Huguenots, a contemptible minority, to attend their house of worship. Daniel would go in a cart drawn by faithful 'Dodie', an aged

mare that certainly didn't have many more round trips between Paris and St. Quentin left in her weary bones. Loping alongside would be Belle, a white mongrel that one day had paid Daniel a visit with an injured paw and then stayed on to become his inseparable companion.

Now, what to wear? Out from a sturdy trunk came his finest suit - the one used mainly for special occasions such as weddings and funerals. Rarely seen in anything but casual attire, Daniel felt a bit uncomfortable donning such finery for his own special day. Was this to be his wedding or his funeral? He wasn't exactly sure. And would he wear his frayed straw hat that was used on many memorable fishing excursions with Belle, or would he wear his cap used for formal occasions? Decisions! Decisions! Decisions! "I'll wear my straw hat on the way out and put on this formal thing when I get to the temple," he decided. "I'd better get used to wearing good clothes for a change, so 'might as well start now on this day of new beginnings!"

Daniel was a bit ambivalent about church matters. He was more certain about what he was 'against' than what he was 'for' vis-a-vis Christian doctrine. He saw sham and persecution on all fronts coming from the Roman Catholics who seemed to idolize the Virgin Mary, relics, and images of every Saint imaginable. Therefore he would never consider becoming a Papist. However, he also wondered whether his Calvinist fraternity was always on the right track with regard to certain doctrines like the business of baptizing babies. Whereas John the Baptist immersed adults, including Jesus, in the Jordan River, baptism was swiftly carried out upon new-born babies here in France. Daniel thought that christening a child in a ceremony of dedication to God made eminent good sense but only a mature adult who was making a deliberate step of faith by symbolically dying to self and being raised again to newness of life in Jesus Christ should be baptized by immersion.

Obviously babies didn't have the capacity to make such a decision, neither had they begun their life of sin yet, so Daniel thought baptizing babies was a bit premature and nonsensical. Nevertheless he appreciated the fact that new-borns were being entered into the church registers for the benefit of posterity. He wondered if any of this recorded history would ever be seen by descendants far into the future, or were the births, deaths and marriages he witnessed simply a formality - a useless legal requirement?

Another Calvinist thing that irked Daniel was the subordination of women. Soon he would half-heartedly engage in a ceremony that required his new wife to 'love, cherish and obey' him in a life of matrimony. Although he was no theological scholar, he reasoned that if God is no respecter of persons because 'there is neither Jew nor Greek, bond nor free, or male and female - for all are one in Jesus Christ', why should there be such a doctrinal emphasis on a woman's obedience to the dictates of her husband? A woman wasn't even allowed to write Christian literature, preach the gospel, or become a pastor but had to wait until she got home to have her husband explain the Word of God to her! Couldn't a woman be 'called' to the ministry by an inner prompting of the Holy Spirit in the same way that a man was? Some of the women Daniel knew, including Anne Testart, studied the Bible avidly and clearly knew more about theology than their spouses ever would!

Restrictions against women performing religious functions such as writing, teaching and preaching only served to cut the strength of the church in half with regards to evangelism, he reasoned. So how can that advance the cause of Christianity? It was like trying to fight a spiritual war with one hand tied behind your back!

If nothing was permitted or expected of women in the theological arena then surely they would turn their brilliant minds to idle chatter and gossip rather than evangelism, and Calvinism might certainly wane and die someday because of its rigid stand on this issue alone. Calvin's "Institutes of the Christian Religion" may have done a masterful job in articulating sound biblical doctrine, but on this particular point Daniel begged to differ. He believed a woman could navigate the intricacies of sound doctrine quite capably herself without the help of a male tutor while a wife should also have equal authority on all matters of a domestic nature. It wrangled his sense of fair play and equality to think otherwise. Besides, he liked a little feistiness in a woman. That inner spark of self assertion would enable her to carry on should any misfortune befall the head of the household. "A wife should be devout; strong in spirit; a hard worker; a good homemaker; attractive and alluring," he concluded. "I think I made the right choice..."

Preparations for the Sunday morning entourage to Lehaucourt were already well underway by the time Daniel had washed and dressed. The ostlers servicing the horses and large carriages that would take the Testarts and Crommelins to Lehaucourt had already finished their business and the coachmen were ready and waiting for their passengers. Meanwhile a maid entered to give Daniel a simple breakfast of fish, bread, milk, cheese and fruit, and then left him with a knowing grin and a slight nod for encouragement. She wanted to leave him with a kiss for luck but then thought the better of it. He smiled when he looked out the window and saw several little girls boarding the coaches carrying pretty bouquets of flowers for this special occasion.

Next to come out of the stately Testart mansion was the wedding party he was looking for. Anne, looking radiant in her attire, was followed by her father and his wife, Anne Baullier. His wife-to-be glanced upward to the cottage window where Daniel was sitting. She grinned, waved, and blew him a kiss. Daniel had already opened a window and called back, "Enjoy your last hours of freedom, Anne! 'See you soon! God bless!" For his part, Daniel would be riding alone in his own cart accompanied by his horse, Dodie, his dog, Belle, and expecting to return in the late afternoon with an extra passenger amidst an assortment of wedding presents. Since there was only one temple to service a multitude of Protestants in a major city, and this temple was situated a fair distance outside the city limits, it was necessary to conduct as many 'rites of passage' as possible at every church service. Some people travelled a long way to come to the temple - many on foot during inclement weather and this meant hours of walking. Therefore, all official functions had to be performed at once. There would be opening hymns, prayers, recitations of the Lord's Prayer and Decalogue, then weddings and baptisms would take place before the pastor presented his hour-long sermon. This would be followed by the singing of a closing Psalm. People who had walked to church would be drifting in and out throughout the service, much to the annoyance of fellow congregants who had arrived on time. After the service some would linger for fellowship to exchange gifts, partake of some food, talk about business and make new friends. Then there would be the long trek home again.

Daniel was lost in thought as Dodie pulled him inexorably toward an uncertain future. As a youth he had travelled this road dozens of times to attend church and to help in its construction. He was familiar with every rut and bend in the road, but this time it was different. This trip marked the end to his bachelorhood and wanderlust - his yearning to partake in many wonderful things that were going on just beyond the horizon. If there was a lake nearby he would gladly trade a dull sermon and a wedding ceremony for an hour or two on its banks to catch a fish or toss in a stick to watch Belle tirelessly fetch it for the hundredth time. Then immediately he felt guilty for his selfishness and thought of Pierre Testart, his erstwhile brother-in-law and soon to be father-in-law. How many times had he travelled this same wind-swept road through weather foul and fair to attend services as an elder of the church - officiating at weddings, funerals and baptisms, and even to occupy the pulpit occasionally in the absence of the pastor? Now, there was a role model worth emulating! The man was the epitome of hard work - a pillar of virtue and devotion to people and to God - qualities Daniel knew were in short supply in his own character.

Then he wondered why this single Protestant temple had to be so far out of town while Catholic churches dotted the landscape. It all seemed so unfair. Daniel's reverie was interrupted when he heard the rumble and clatter of a large carriage approaching from behind - a coach of four that happened to have a coat-of-arms prominently displayed on its door. The emblem was that of 3 merlets on a white background next to a fleur-de-lis on a blue background. Inside rode his brother, Jacob, accompanied by his wife, Elisabeth Testart, and a woman who Daniel recognized as Catherine - an older sister who lived in Rouen. Seated next to her

was Catherine's husband, Robert Oursel, and one of their children, a youth named Frederic. Two of Jacob's children were also on board this stately carriage. Drawing abreast of Daniel, the carriage slowed and squealed to a halt.

Brother Jacob called out, "Nice to see you on the road, Daniel. 'Glad you didn't forget your wedding! 'Good thing I recognized your hat, otherwise we would have passed you by! 'Just the right hat too for a wedding! 'Planning on doing a little fishing afterward?" Jacob liked to chide his brother because he was familiar with Daniel's eccentricities and his penchant for shunning formal activities in favour of anything that was more leisurely. "No... Before!" retorted Daniel. "I have my fishing pole right here next to me! So, where's the nearest fishing hole, Jacob?" Then tipping his hat he added good-naturedly, "'Good to see you Catherine. I'm honoured that you came all the way from Rouen for my wedding. I'd like to know your husband better too. I understand he also does a little fishing!" "I'll save you a seat when we get there!" she replied. "Please don't get lost on the way, and whatever you do, don't come in smelling of fish! We have enough of that stink around our house already!" Then with a friendly wave, a crack of the whip, and a cloud of dust the luxury vehicle pulled away and forged ahead. "Get up, Dodie! Get a move on, girl!" cried Daniel. "I've got a wedding to attend!"

There were many travellers on the Way of Exiles this morning owing in part to the recent spell of fine weather. Carriages, carts and lone riders passed each other on the road to Lehaucourt and there were plenty of parishioners who simply walked. Groups of Protestants who chose to sing Psalms along the way in order to relieve the monotony were frowned upon by villagers in their gardens and farmers in the fields. Some would even shout profanities and shake their fists at the passing pilgrims. Many Catholic peasants were also on the road to attend morning Mass at the Lehaucourt R.C. church which stood less than a hundred yards away from the Protestant temple. In passing, a respectful nod or wave might be exchanged between people of opposing faiths.

Along the way Jacob's coach passed a simple wagon carrying a farming couple and their daughter whose bare legs and feet dangled over the rear tailgate. When she saw the coat of arms on the passing coach she frowned and stuck out her tongue at Cyprien, one of Jacob's boys who was sitting next to the door of the coach. He returned the compliment by wrinkling his nose, sticking his thumbs in his ears and wagging his fingers at the girl. "Why are those Catholics so unfriendly toward us, Mom?"

"They don't like the way we worship God, Cyprien, although the God we worship is the same," replied Elisabeth.

"So what makes us different? They look the

same to me!" "Well, they have a lot of priests, a Pope, rituals, and the Virgin Mary that stands between them and God. We believe that Jesus is the only priest or intermediary between man and God. Our salvation doesn't depend on us doing rituals or good works to earn our way into heaven. Christ has done it all!" "That's right," added Jacob, drawing on his two years of theological training in Rouen. "By dying on the cross Jesus has already done all that can be done to make eternal life possible for us. Salvation is a gift - not something we can earn. All we can do is praise God with thanksgiving for the sacrifice of his Son for our sins." "Well, they can believe whatever they want," said Cyprien wistfully, "I just wish they'd be a bit more friendly toward us anyway."

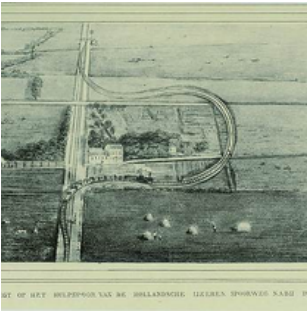
Inside Lehaucourt temple pastor Samuel Mettayer welcomed the congregation and said a prayer of invocation. Several opening Psalms were sung but still there was no sign of Daniel. Meanwhile strains of music from the exuberant Protestants carried over to the R.C. church next door, reaching the ears of the visiting Bishop of Noyon. A look of extreme irritation passed between him and the mayor of Saint Quentin who happened to be a member of the R.C. church at Lehaucourt. The congregation also looked in the direction of the source of the objectionable noise which interrupted the homily being delivered by the Bishop who, with palms upraised, shrugged his shoulders and gave a sigh of resignation.

The mayor of Saint Quentin whispered something to a parishioner sitting next to him as 'A Mighty Fortress' started up in the background. The parishioner happened to be the driver of the wagon encountered by Jacob and Cyprien earlier on the road. His daughter dutifully turned to open a window which, of course, resulted in the rousing Protestant hymn being heard even louder than before!

Spoorwegaanleg door Delft

Laantje van Van der Gaag, de Cromme Lijn

Op 31 mei 1847 vond de officiële ingebruikstelling van de spoorweg Den Haag-Rotterdam plaats. De wagons zaten vol genodigden, onder wie prins Hendrik der Nederlanden. Op 3 juni werd station Delft in gebruik genomen.

De Kromme Lijn, noodspoor

Eerste stationsgebouw van Delft aan de Houttuinen

Stationsgebouw aan de Van Leeuwenhoeksingel

Aanleg spoortunnel in 2012

De eerste spoorlijn in ons land, Amsterdam-Haarlem, werd aangelegd door de Nederlandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij (HIJSM) en in 1839 geopend. De aanleg van de lijn Haarlem- Rotterdam vond tussen 1839 en 1847 in etappes plaats. Grote man achter dit traject was ingenieur Frederik Willem Conrad (1800-1870), opgeleid aan de Koninklijke Artillerie- en Genieschool in Delft. Het station in Delft was aanvankelijk gepland aan de Buitenwatersloot, ter hoogte van de Van Bleyswijkstraat. Aangezien het stadsbestuur dit te ver weg vond, kwam het tracé langs molen De Roos en de oude wallen. Een deel van de stadsgracht moest daarvoor worden gedempt en de houtzaagmolen De Eendragt, op de plaats van de latere Gistfabriek, afgebroken. Het station zou bij de Waterslootsepoort worden gebouwd, maar omdat de ruimte te klein bleek, kwam het station aan de Houttuinen. De poort werd desondanks in 1847 gesloopt. Groot probleem bij de aanleg vormde de grondonteigening. Zo weigerden twee Delftse inwoners halsstarrig hun grond van de hand te doen. Na langdurig procederen werden de stukken toegewezen aan de HIJSM. Maar het laantje van Van der Gaag is als meest beruchte onteigeningsprobleem de geschiedenis ingegaan.

Een belangrijke rol speelde mr. A.H. van Wickevoort Crommelin uit Haarlem. Eerder had hij in Heemstede aan de HIJSM zijn grond verkocht met als gevraagde tegenprestatie een station waarmee hij de badplaats Zandvoort wilde ontsluiten. Toen de Maatschappij liet weten dat er tussen Haarlem en Leiden geen haltes kwamen, ging Van Wickevoort Crommelin akkoord. Hij was echter verkeerd geïnformeerd, want er kwamen maar liefst vijf stopplaatsen. Volgens de HIJSM hadden de andere grondeigenaren alleen onder die condities willen meewerken. Van Wickevoort Crommelin voelde zich zwaar bekocht, zeker toen de diligenciediensten de concurrentie met het spoor niet konden volhouden en Zandvoort zonder openbaar vervoer kwam te zitten.

Op de lijn Den Haag-Rotterdam lag nog een perceel waar het spoor dwars doorheen zou gaan. Het smalle laantje, iets ten zuiden van het voormalige station Delft, was eigendom van logementhouder Jacob van der Gaag. Om de halte bij Heemstede af te dwingen, kochten drie belanghebbenden, onder wie Van Wickevoort Crommelin, in 1845 dit laantje. De onteigeningsprocedure duurde zo lang dat de spoorlijn klaar was op dit stukje na. De spoorwegen bedachten een praktische oplossing: om het laantje heen legde Conrad een lusvormige hulpspoorlijn aan. Voor grote hilariteit zorgde het bord dat Conrad bij de omleiding liet plaatsen: 'Wacht U voor de Kromme Lijn', hetgeen duidt op zowel de omleiding als op de naam Crommelin. Vanaf dat moment werd Crommelin in de publiciteit neergezet als een gewetenloze speculant. De Maatschappij kwam de drie heren niet tegemoet. Omdat zij eventuele ontsparingen niet op hun geweten wilden hebben, gingen zij op 7 juni 1847 overstag en boden de HIJSM het laantje om niet aan. Wel lieten zij de Maatschappij weten dat ze alleen gehandeld hadden in het algemeen belang van enkele gemeenten. Nog diezelfde nacht liet de HIJSM het spoor doortrekken. De 'Kromme Lijn' bestond niet meer.

Crommelinlaan, Laan van Van der Gaag en Conradlaan herinneren nog aan het betwiste laantje. In 2008 startte de aannemerscombinatie Crommelijn de aanleg van de spoortunnel. In de nacht van 21 op 22 februari 2015 werd het nieuwe station in gebruik genomen.

In Memoriam

ANNA MARIA SILLEM- CROMMELIN (1939- 2023)

Anne Marie, vernoemd naar haar grootmoeder Anna Maria Schorer-Dijckmeester, werd als tweede kind van onze ouders Rudolph Maximiliaan (Ru) Crommelin en Maria Anna (Miek) Crommelin-Schorer in Soerabaja geboren. Het jonge marinegezin was daar in 1938 gaan wonen en beleefde gelukkige en onbezorgde jaren totdat de oorlog daar een eind aan maakte en Anne Marie met onze moeder en twee broertjes in 1943 in het kamp belandden tijdens de Japanse bezetting. Vader Ru die na de slag in de Javazee in de Britse marine werd opgenomen kwam vrouw en twee kinderen - het jongste broertje, Rudolphje was in het kamp overleden - na de capitulatie in 1945 ophalen en het herenigde gezin belandde in Den Haag. Na een kort verblijf bij Mieks ouders in de Jan van Nassastraat werd hun een flat toegewezen aan de Badhuisweg, Scheveningen waar ook een aantal andere marinegezinnen waren ondergebracht.

Anne-Marie doorliep daar de lagere en middelbare school en woonde daarna een jaar in Parijs als au-pair bij een alleraardigste Franse familie waarmee ze tot op het laatst warme banden had. In 1958 verhuisde onze ouders naar Londen waar Anne-Marie een 'finishing school' bezocht en door vader Ru vaak werd gevraagd om hem te vergezellen naar allerlei diplomatenpartijen (hij was aangesteld als marine attachée waar veel sociale verplichtingen aan vast zaten en waar onze moeder, die toen al veel last had van reuma, hem niet altijd kon vergezellen). Maar Anne Marie wilde naar Amsterdam, waar veel van haar vriendinnen waren gaan studeren en op kamers woonden. Zo begon zij aan de zware opleiding arbeidstherapie van vier jaar (nu ergotherapie genoemd) bij de heer Leffelaar. Met wat ze daar zou leren hoopte zij o.a. onze moeder te kunnen helpen die aan een steeds ernstiger vorm van reuma leed. Zo was Anne-Marie lange tijd werkzaam als arbeidstherapeute in verschillende revalidatie centra in Nederland en ook in New York. Aldaar trad ze in 1972 in het huwelijk met Fop Hoogendijk maar dit eindigde 2 jaar later in een scheiding. Moedig maakte Anne-Marie een nieuw begin in Den Haag, opnieuw als arbeidstherapeute, en daarna kort bij de Amerikaanse kamer van Koophandel en in het Nederlands Outplacement Bureau (1988-1995) Anne-Marie had een bijzondere gave om met mensen om te gaan, ze was empathisch en ook praktisch, en kon zo veel mensen helpen. Zij heeft zich ook ingezet voor de protestantse kerk in Den Haag, met name de Kloosterkerk waar zij tot op het laatst een warme verbondenheid voelde. Van 1996-2005 was zij voorzitter van de Centrale Kerkenraad, geen eenvoudige baan, ook dominees kunnen, net als politici, prima donna of 'haantjes' gedrag vertonen! Tijdens de door Ds. Carel ter Linde geleide huwelijksdienst van Prins Constantijn en Laurentien Brinkhorst in de Grote kerk in den Haag overhandigde Anne Marie als ouderling van dienst met een paar passende woorden een bijbel aan het bruidspaar. Wij konden alles op de TV uitzending volgen en waren apetrots op haar! Ook bij de doop van prinses Amalia was zij in dezelfde rol aanwezig in de Grote Kerk. Anne-Marie was veelzijdig en is met veel plezier presidente geweest van het Dames leesmusem in den Haag (2000-2006) en heeft zich jaren bezig gehouden met het bestuur van de Crommelin Stichting, ook als voorzitter (vanaf 2004). Zij hielp niet Liesbeth het door hun samengevoegde archief van de familie Crommelin onder te brengen in het Amsterdams Stadsarchief. Met hulp en steun van diverse familieleden als ook een aantal fondsen is in 2008 €15.000 bij elkaar gebracht om dit plan door te kunnen voeren – geen kleinigheid!

Inmiddels had Anne-Marie Alexander Sillem, weduwnaar, ontmoet met wie zij in 2004 in het huwelijk trad en met wie zij nog hele gelukkige jaren heeft beleefd. Zij hadden samen een gezellig leven in Den Haag totdat Alexander, 90 jaar oud, in 2022 overleed. Zij heeft nog een jaar alleen in de flat aan de Hart Nibbrigkade gewoond terwijl haar gezondheid steeds meer achteruitging. In september 2023 belandde zij in een hospice in Voorburg waar zij nog afscheid nam van talloze familieleden en vrienden. Zij overleed daar op 28 oktober 2023 op 84-jarige leeftijd.

Wij missen Anne Marie als een warme, betrokken, energieke, positieve zuster en tante en zij leeft zo voort in onze herinnering.

In Memoriam

Robert Daniel Crommelin (Domburg, 6 Maart 1953 – Amsterdam 29-Juni 2024)

Reinhard

Beide broers, de oudsten van ons vijven, scheelden anderhalf jaar maar verschilden erg van karakter. Robert moest als puber een halfjaar liggen vanwege de ziekte van Scheuermann en kreeg toen thuis les van een kloosterling. Na zijn eindexamen studeerde hij vlot rechten in Utrecht en bezette een jaar de functie van abactis in de Senaat van het Studenten Corps.

Hij wist in zijn afstudeerfase Sociaal Recht de beurs van een jaar te bemachtigen die advocaat Dykehouse jaarlijks ter beschikking stelde om in Detroit op zijn kantoor ervaring op te doen. Na terugkomst in Nederland vond Robert snel een baan als personeelsfunctionaris bij Esso. Vandaar maakte hij de overstap naar De Baak, het opleidingscentrum van VNO in Noordwijk. Hij gaf er leiderschapstrainingen en ontwikkelde deze ook. Hij verkoos daarin zelfstandig verder te gaan. Dat deed hij goed tot die business instortte tijdens de crisis van 2008. Robert was sportief, muzikaal, charmant, creatief, een gevoelsmens en had warme vriendschappen met zowel mannen als vrouwen. Hij woonde lang samen maar vond pas daarna de ware in zijn Alix met wie zij hun zoon Yeshela kregen. Hij onderging zijn lot (Alzheimer) berustend.

Marielou

Omdat Robert en ik maar 17 maanden scheelden, delen wij vanaf mijn geboorte veel: onze kleuter- en lagere schooltijd in Domburg met gezamenlijke vriendjes en vriendinnetjes, gedeelde kinderspelen en vooral veel plezier, thuis en tijdens ons strandleven. Dat zette zich voort in onze Zwolse tijd, waar de Parkschool, het Gymnasium Coleanum, de tennisclub de Pelikaan, de hockeyclub ZMHC, de danslessen aan huis en het uitgaan in Zwolle centraal stonden. Wij beleefden er onvergetelijke tijden met elkaar. Hoe handig om oudere broers te hebben: al vroeg mocht ik de belangstelling van vooral Roberts vrienden ervaren (die van Reinhard waren voor mij toen toch echt tè oud 😊). Vooral in onze studietijd merkte ik, dat het met elkaar afspreken Robert steeds vaker te doen was om mijn hele leuke vriendinnen te kunnen ontmoeten. De al door de anderen beschreven mooie eigenschappen van Robert tezamen met zijn romantische inslag maakten hem een charmant mens, met oprechte belangstelling voor zijn medemens. Soms maakten die eigenschappen ook, dat hij het leven wat moeilijker maakte dan nodig, maar dat paste ook weer volledig bij de oprecht eerlijke en warme man die hij was. Hem niet meer in ons midden hebben stemt erg verdrietig.

In Memoriam

Robert Daniel Crommelin (Domburg, 6 Maart 1953 – Amsterdam 29-Juni 2024)

Claudine

Robert was in ons vijftal de meest creatieve, initiatiefrijke, een gangmaker. Hij stelde vanzelfsprekendheden aan de kaak, maakte dingen bespreekbaar en creëerde gezelligheid. Hij was altijd op zoek naar contact, had weinig met oppervlakkig gesnater, deed moeite om te begrijpen wat er speelde bij iedereen en was ook open over wat hem interesseerde en vooral bezig hield. Hij initieerde veel, opperde vaak gezellige plannen en heeft daarmee heel veel mensen aan zich, en aan elkaar verbonden. Robert onderhield contacten met veel familieleden, de Crommelijnen waren hem dierbaar, waarbij hij mede-oprichter was van de Crommelin-Stichting, het tijdschrift en gezellige familiewandelingen en het golftoernooi organiseerde. Sinds hij daarmee stopte zijn deze Crommelin-activiteiten helaas ook stil komen te liggen. Laten we samen, juist met hem in gedachten, proberen daar weer energie in te steken. Dat zou Robert zeker enorm toegejuicht hebben!

Christine

Onze lieve broer Robert was liefde. Hij zocht naar verbinding en dat voelde een ieder om hem heen. Hij ging op zoek naar wie je bent en "what makes you tick". Vaak leidde dat tot bijzondere gesprekken, deurtjes die niet altijd toegankelijk waren werden dan geopend of hij stuitte dan ook wel op een gesloten deurtje en dat was ook goed. Hij wist een sfeer te creëren waar anderen zich veilig voelden. Wel bleef hij zoeken en soms gaf hem dat ook een zekere onrust. In zijn werk wist Robert mensen te motiveren, enthousiasmeren en te laten reflecteren. Te allen tijde maakte Robert het gezellig, een autoritje leidde vaak tot even een "pitstop", kopje koffie, een krentenbol en weer door! Ook op die momenten luisterde hij naar verschillende genres muziek, hij genoot daar erg van. Elk huis waar Robert ging wonen maakte hij tot een warme, gezellige en mooie plek die als een omhullend geheel voelde. Hij verzamelde veel moois om zich heen en genoot daar van. Zo vond hij lang geleden prachtige schetsen en schilderijen van onze overgrootvader Jan Vrolijk (de vader van Grootmoeder Josephine Vrolijk, getrouwd met Gulian Crommelin). Robert organiseerde met een aantal Vrolijk-familieleden 'Loeiend goed', een prachtige tentoonstelling in Museum Mesdag, te Den Haag. Zijn liefde voor Alix en Yeshela was oneindig groot. We missen hem enorm.

Yeshela

Mijn vader was een lieve, grappige en warme man, die mijn jeugd vulde met avonturen en liefde. Door zijn open houding, eerlijke vragen en vanzelfsprekende steun leerde hij mij en m'n vrienden een andere kijk op het leven te hebben dan alleen de gewone omgeving waarin ik opgroeide. Samen met mijn moeder vormde hij een steeds warmer wordend nest waar 's winters altijd gezellig een haard brandde, muziek klonk, vrienden over de vloer kwamen en veel kleurrijke dingen werden ondernomen. Hoewel Alzheimer hem steeds meer bekleemde, bleef zijn zachte aard altijd doorschemeren.

24 Eeuwig dankbaar ben ik voor zijn levenslessen, avonturen en liefde.

In Memoriam

Trix Crommelin – de Jonge

Op 22 april 2024 hebben wij plotseling afscheid moeten nemen van Trix, Maria Theresia Crommelin-de Jonge. Na een kort ziekbed is zij bij haar zus Ineke thuis in het bijzijn van haar dierbaren in alle rust overleden. Als tweede kind van Bonifacius en Rietje de Jonge-van Lonkhuyzen werd Trix geboren op 10 april 1942 in Velsen. Zij groeide op in Santpoort en beleefde daar een heerlijke jeugd. Zij volgde de HBS waar zij het enige meisje in de klas was tussen allemaal jongens. Zij deed de opleiding Schoevers en werkte kort in Amsterdam.

Zij volgde het geëigende pad van verliefd worden, verloven en trouwde Gulian Crommelin, toentertijd op het Koninklijk Instituut voor de Marine studierend. Samen kregen zij 3 kinderen die met veel liefde en aandacht zijn opgevoed. Onder andere in Bath in Engeland, waar het gezin drie jaar woonde toen Gulian daar werkte. Een tijd waar zij goede vriendinnen aan overhield en een tijd die wij als kinderen nog steeds erg koesteren. Na de vroege pensionering van Gulian heeft zij altijd meegedacht in de door hen zelf opgerichte B.V. ROMAWA, een firma die 'avant la lettre' al meedacht in de energietransitie met kernenergie. De naam duidt op hun 3 kinderen, Robert, Mariëtte en Walter. Zij gingen naar congressen, vaak in het buitenland, en hielden lezingen en presentaties. Ook werd zij erelid van de Vereniging van Oud-Technische Dienst Officieren van de Marine, omdat zij al het schrijfwerk deed voor de uitgave van het jubileumboek 100 jaar. Haar favoriete hobby's waren schilderen en boetseren. Ze maakte voornamelijk aquarellen, zowel van stillevens van bloemen als landschap en van de kinderen. Een rode draad die door haar leven speelde was wel Indonesië. Ingegeven door Gulian, maar uiteindelijk voor haar ook een dierbare plek. Vooral door de reizen die zij later, met een grotere groep van familie en vrienden, maakte naar uiteenlopende en deels zeer moeilijk bereikbare plekken. Wat ons als kinderen altijd bijbleef waren de verhalen over de trektochten door de jungle. Met dragers voor de bagage je dagenlang een weg door dichte plantenmassa's banen. Eenmaal terug maakte zij mooie fotoboeken en monteerde lange films om alles nog eens terug te kijken en te kunnen delen. Haar persoon werd gekenmerkt door liefde en zorgzaamheid. Voor haar stond familie, gezin inclusief de schoonkinderen Evert en Nina, en natuurlijk de kleinkinderen altijd op nummer één. Altijd klaar staan om te helpen en bij te springen. Voor de kleinkinderen had ze eindeloos geduld. Die konden knutselen zo veel als ze wilden. Allerhande spelletjes mee doen, met knuffels spelen, bakken of gewoon mee wandelen naar overal en nergens. Het is die warmte die ze had en uitdeelde. En waar ze het meest van genoot. Er gewoon zijn met elkaar.

25 Wij herinneren Trix als een betrouwbare, lieve, behulpzame zus, moeder, grootmoeder, tante en vriendin met een heel groot hart! We zullen haar blijven missen en altijd aan haar denken.

HAPPY

New Year

CrommelinJournal

Mieux vaut quitter patrie que toi

